

Monumentnummer*: 529281

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 januari 2006
Kadaster deel/nr 82889/172

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Leur Wijchen Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Leur

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Bergharen	D			153
Bergharen	D			152
Bergharen	D			145
Bergharen	D			138

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2: HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG.

De historische tuin- en parkaanleg bestaat uit een over het algemeen rechte lanenstructuur (ten noordwesten van de Allée voor het Huis) waarbinnen zich het huis, de moestuin, de vierlobbige vijver en de Mooie Wei bevinden en een diagonaal lopende lanenstructuur (ten zuidoosten van de Allée voor het Huis) waar de wandel- en hakhoutbossen deels met landschappelijke elementen zijn gelegen. De Grote Laan of Allée voor het Huis is beplant met eiken, overgaand in een dubbele beukenlaan.

Op het ellipsvormige terrein voor het huis twee forse solitairen (rode beuk) en een halve maanvormige vijver uit omstreeks 1930. Aan de rand van de rondlopende oprijlaan een houten prieel (zie hiervoor onderdeel 8). Direct achter het huis en daarmee verbonden door een beukenberceau bevindt zich de laat 18de-eeuwse moestuin die aan de oost- en noordkant is ommuurd (zie hiervoor onderdeel 6). Midden door de moestuin loopt een pad dat uitkomt op een hek met gemetselde hekposten (zie hiervoor onderdeel 4) naar het bouwhuis (zie hiervoor de onderdelen 3A en 3B).

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De vierlobbige vijver ten noordoosten van de moestuin van omstreeks 1780 heeft rondom een beplanting van lindes die een wandelpad om de vijver begeleiden. Ten noorden van de vijver staat een duiventil (zie hiervoor onderdeel 5).

De Mooie Wei in het noordoostelijk deel van het park met een paar boomgroepen wordt afgesloten met een gebogen bosrand.

Halverwege de Sophialaan, een van de diagonale lanen ten zuidwesten van de Allée voor het Huis bevindt zich een hoger gelegen rotonde uit de eerste helft van de 19de eeuw, beplant met beuken (aan de noordkant na de Tweede Wereldoorlog hersteld).

Het zuidwestelijk deel van het wandelbos binnen een driehoek van rechte lanen is licht glooiend. Hierbinnen slingerende beukenlanen als 'aangename wandelingen' die de natuurlijke gesteldheid van het terrein volgen. Deze aanleg dateert van het midden van de 19de eeuw. Tussen de lanen hakhoutbossen en naaldhout.

Waardering

De TUIN- EN PARKAANLEG behorend tot de historische buitenplaats Leur is van algemeen cultuur- en tuinhistorisch belang;

- wegens de vrijwel ongewijzigde laat 18de-eeuwse structuur van de aanleg;
- wegens een midden 19de-eeuwse landschappelijke verandering binnen het 18de-eeuwse lanenpatroon;
- wegens de combinatie van sier (vijver en wandelpark) met nut (moestuin);
- wegens de visueel ruimtelijke context waarin de gebouwen bewust een plaats hebben.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg